

DENK HAARLEM

stem
DENK

18 MAART 2026
Gemeenteraadsverkiezingen

INHOUDSOPGAVE

1	Voorwoord politiek leider Stephan van Baarle	3-4
2	Voorwoord lijsttrekker Gürkan Gökmen	5-6
3	Gelijkheid & Antidiscriminatie	7-10
4	Wonen & Buitenruimte	11-14
5	Bestaanszekerheid & Werkgelegenheid	15-17
6	Onderwijs & Cultuur	18-20
7	Mobiliteit & Economie	21-23
8	Milieu & Gezonde Leefomgeving	24-26
9	Veiligheid & Goed Bestuur	27-30
10	Zorg & Sport	31-33

1.VOORWOORD

STEPHAN VAN BAARLE

Beste kiezer,

Op 18 maart 2026 kies jij de leden van de gemeenteraad van jouw gemeente. Ik vraag jouw vertrouwen om op deze belangrijke dag je stem te geven aan DENK!

De gemeente is namelijk de overheid waar je het meeste van merkt in je dagelijkse leven. Of het nu gaat om een veilige en schone straat, het tegengaan van armoede in je wijk, het bouwen van betaalbare woningen of het realiseren van voldoende parkeerplekken: jouw gemeente gaat hierover. Daarom is het van groot belang om op 18 maart 2026 ervoor te zorgen dat DENK zo groot mogelijk wordt in jouw gemeente, zodat DENK in de gemeenteraad krachtig voor jouw belangen kan opkomen. Het geluid van DENK is onmisbaar in de politiek.

DENK zorgt ervoor dat de mensen die vergeten worden door de gevestigde partijen eindelijk een plek krijgen aan de tafel waar de besluiten worden genomen.

Ik roep jou dan ook op om ervoor te zorgen dat jouw geluid niet wordt gemist in de gemeenteraad, door op 18 maart 2026 op DENK te stemmen! Jij weet wat je aan DENK hebt: een politieke partij die altijd voor je opkomt en strijdt voor jouw rechten! Ook lokaal moeten wij zorgen voor een overheid die iedereen gelijkwaardig behandelt, ervoor zorgen dat discriminatie wordt bestreden en voorkomen dat er wordt meegewerkt aan beleid dat de rechten van Nederlanders bedreigt. DENK is daarin jouw belangrijkste bondgenoot!

Naast de zo belangrijke strijd voor gelijke rechten, zet DENK zich natuurlijk ook in voor een beter leven voor alle inwoners van ons mooie land. Wij willen werk maken van meer betaalbare woningen en alles op alles zetten dat mensen weer ruimte voelen in de portemonnee. Wij willen armoede uitbannen en ons inzetten voor toegankelijke zorg.

Op 18 maart 2026 kan jij met een stem op DENK werk maken van gelijke rechten en een beter leven voor ons allemaal. Ik vraag daarom jouw steun bij de komende gemeenteraadsverkiezingen.

Stem op 18 maart 2026 op DENK!

Stephan van Baarle
Politiek leider DENK

2. VOORWOORD

GÜRKAN GÖKMEN

Met trots stel ik mezelf voor als lijsttrekker van DENK in onze prachtige Gemeente Haarlem. DENK staat voor rechtvaardigheid, gelijkheid en een stem voor iedereen die zich ongehoord voelt. Met uw steun bouwen we aan een eerlijke gemeente waar solidariteit, betaalbaarheid en gelijke kansen centraal staan.

Onze focus voor de komende vier jaar:

- ◆ **1. Rechtvaardigheid:** het is hoogst tijd dat ook in Haarlem de strijd tegen discriminatie en racisme wordt opgevoerd. Ik ga strijden voor een plan tegen moslimhaat, verplichte diversiteitsquota bij onze gemeente en gelijke kansen voor iedereen;
- ◆ **2. Betaalbaarheid:** betaalbaarheid en beschikbaarheid van woningen is mijn topprioriteit. Daarom ga ik mij inzetten voor minimaal 40% sociale huurwoningen en 40% betaalbare

huurwoningen bij elk nieuw woningproject. Daarbij krijgen onze eigen inwoners, waaronder onze jongeren, voorrang bij deze nieuwe woningen. Daarnaast komen er ruime gezinswoningen;

- ◆ **3. Gelijke rechten:** wij gaan extra investeren voor gelijke kansen. Dat houdt in dat de meest achtergestelde wijken relatief meer geld ontvangen om achterstanden weg te werken. Dit varieert van het verbeteren van de afvalinzameling tot het aanleggen van meer sporttoestellen en nieuwe speeltuinen in de leefomgeving.

DENK is er om verandering te brengen en te vechten tegen haat en onrecht. Met uw stem zorgen we ervoor dat de gemeente Haarlem weer een plek wordt waar solidariteit en gelijkwaardigheid centraal staan.

Samen staan we sterker.

Samen brengen we verandering.

Kies voor DENK.

Gürkan Gökmen

Lijsttrekker | DENK Haarlem

GELIJKHEID & ***ANTIDISCRIMINATIE***

3

Vanaf de oprichting strijdt DENK voor gelijke kansen. Wij streven naar een Nederland waarin het niet uitmaakt waar je wieg heeft gestaan of hoe je eruitziet. Dankzij de inzet van DENK wordt discriminatie erkend als een maatschappelijk probleem dat niet alleen individuen treft, maar de vooruitgang van ons land in de weg staat. Discriminatie en racisme belemmeren mensen om het beste uit zichzelf te halen en zaaien verdeeldheid.

Daartegenover stellen wij het verhaal van gelijkwaardigheid. DENK omarmt diversiteit als een kracht voor de samenleving. Dit zijn onze basisidealen waarmee wij strijden voor een eerlijker en rechtvaardiger Haarlem.

Geen integratieprobleem, maar omarm diversiteit

Diversiteit is volgens DENK een kracht die benut moet worden. De gemeente Haarlem is historisch gevormd door een mix van culturen en invloeden en deze rijkdom kan bijdragen aan creativiteit en vooruitgang. DENK wil dat Nederland diversiteit viert in plaats van vreest én dat elke burger zich gezien en gewaardeerd voelt. Wat DENK betreft hoeven Nederlanders die in onze gemeente zijn geboren niet meer te integreren. Integratie geldt voor nieuwkomers, niet voor mensen die hier al generaties lang leven.

Wij zijn vastberaden om discriminatie uit te bannen en gelijkwaardigheid te bevorderen. De gemeente moet daarom de strijd tegen

discriminatie, in alle verschijningsvormen, met de grootst mogelijke urgentie voeren.

Met deze idealen zet DENK zich in voor een samenleving waarin ieder individu de kans krijgt om zijn of haar potentieel te realiseren – ongeacht de obstakels van discriminatie of vooroordelen.

Voer de strijd tegen institutioneel racisme op

Discriminatie komt niet alleen voor tussen mensen, maar zit ook in ons beleid en systemen. Van onder advisering in het onderwijs tot etnisch profileren door de politie en discriminatoire algoritmes bij de overheid: institutioneel racisme blijft een urgent probleem. DENK pleit daarom voor een integrale aanpak, waarbij de gemeente Haarlem het goede voorbeeld geeft:

- ◆ 1. DENK schaft het integratiebeleid af voor mensen die in onze gemeente zijn geboren. Integratie geldt alleen voor nieuwkomers;
- ◆ 2. Gemeenteambtenaren die zich schuldig maken aan discriminatie worden per direct ontslagen;
- ◆ 3. Er komt een Gemeentelijk Antidiscriminatieplan waarin duidelijke doelstellingen en voldoende middelen worden vastgelegd;
- ◆ 4. Er wordt een gemeentelijke coördinator voor discriminatiebestrijding aangesteld;
- ◆ 5. Al het gemeentelijke beleid wordt doorgelicht op discriminatie;
- ◆ 6. We voeren quota in voor diversiteit binnen gemeentelijke organisaties;
- ◆ 7. Er komt een verplicht diversiteitskeurmerk voor subsidiepartijen. Deze moeten onder meer streefcijfers opnemen in hun organisatie om de diversiteit te bevorderen en laten zien hoe zij discriminatie in de werkprocessen tegengaan;
- ◆ 8. Bedrijven of instellingen die aantoonbaar hebben gediscrimineerd, sluiten wij 5 jaar uit van gemeentelijke samenwerking;
- ◆ 9. Afkomstgerelateerde gegevens worden niet gebruikt in gemeentelijke risicomodellen;

- ▶ **10.** Er komt budget voor de beveiliging van religieuze instellingen;
- ▶ **11.** De gemeente faciliteert geen demonstraties die het karakter hebben van haatzaaien. De schennis van religieuze geschriften, zoals Koranverbrandingen, vindt in onze gemeente niet plaats;
- ▶ **12.** Wij blijven inzetten op de bewustwording én bestrijding van de discriminatie van woonwagengebouwen, Reizigers, Roma en Sinti-gemeenschappen.

Betere preventie en gelijke kansen voor iedereen

DENK ziet educatie en bewustwording als sleutelinstrumenten in de strijd tegen discriminatie.

Om gelijke kansen te bevorderen, pleit DENK voor:

- ▶ **1.** Periodieke publieke bewustwordingscampagnes tegen discriminatie en racisme;
- ▶ **2.** Meer en blijvende aandacht voor thema's zoals

het slavernijverleden, de koloniale geschiedenis en migratiegeschiedenis in de stad en op scholen;

- ▶ **3.** Multiculturele evenementen en initiatieven in gemeenten om wederzijds begrip te bevorderen;
- ▶ **4.** Een rolmodellenprogramma waarin inwoners met een diverse achtergrond als voorbeeld worden gesteld in scholen en gemeenschappen;
- ▶ **5.** Publieke campagnes die de meldingsbereidheid van discriminatie vergroten en het belang van diversiteit benadrukken;
- ▶ **6.** Er komt een apart plan tegen specifieke vormen van discriminatie, zoals moslimhaat en antisemitisme;
- ▶ **7.** We maken eeuwigdurend begraven op begraafplaatsen mogelijk en breiden deze uit voor religieuze gemeenschappen die hier aantoonbaar behoefte aan hebben;
- ▶ **8.** Stagediscriminatie wordt ook aangepakt door mystery guest-onderzoeken en strengere regels voor leerbedrijven;
- ▶ **9.** Er komt een jongerenraad tegen discriminatie, waarin jongeren hun ervaringen en ideeën delen om discriminatie lokaal aan te pakken.

Menswaardige opvang

DENK staat voor een menswaardig migratie- en inburgeringsbeleid. Opeenvolgende kabinetten hebben in de afgelopen jaren 100.000 sociale huurwoningen verkocht, vooral aan rijke buitenlandse investeerders. Hierdoor kampen wij met een enorm woningtekort. Wat wij niet moeten, is de schuld geven aan de nieuwkomer. Maar wij moeten ons richten op voldoende betaalbare woningen voor iedereen. De gemeente Haarlem speelt hierbij een cruciale rol bij het verbeteren van de opvang en inburgering van vluchtelingen.

DENK vindt dat ook onze gemeente verantwoordelijkheid moet nemen:

- ◆ 1. De gemeente Haarlem richt zich op kleinschalige opvanglocaties die voldoen aan hoge humane standaarden, om overbevolking en onmenselijke omstandigheden te voorkomen en overlast voor omwonenden te minimaliseren;
- ◆ 2. Haarlem voldoet aan de wettelijke taakstelling als het gaat om huisvesting van statushouders;
- ◆ 3. Onze gemeente neemt maatregelen om nieuwkomers zo veel mogelijk te ontzien in de beginfase en snelle begeleiding naar taalonderwijs en werk te bewerkstelligen;
- ◆ 4. Lokale bewoners en nieuwkomers worden gestimuleerd om gezamenlijk activiteiten te ondernemen, om wederzijds begrip te bevorderen en sociale cohesie te versterken.

WONEN & ***BUITENRUIMTE***

De woningnood is groter dan ooit. Jongeren, starters, gezinnen en ouderen komen nog steeds maar moeilijk aan een woning. Het is vaak een onmogelijke opgave. Voor DENK is het realiseren van betaalbare en beschikbare woningen topprioriteit. Bij DENK geloven we dat wonen geen luxe is voor de enkeling, maar een zekerheid voor iedereen.

Onze stad kent een lange traditie van diversiteit en inclusiviteit. Dit moet ook zichtbaar zijn in onze wijken en buurten. Een inclusieve stad is een plek waar iedereen zich thuis voelt, ongeacht afkomst, inkomen of levensfase. Wij willen bouwen aan een stad die ruimte biedt voor diversiteit, waar buurten meer zijn dan stenen en straten, ze zijn gemeenschappen waar solidariteit en samenwerking centraal staan.

De buitenruimte vormt een verlengstuk van het thuisgevoel. Goed onderhouden parken, speelplaatsen en veilige straten dragen bij aan de kwaliteit van het leven van onze inwoners. Helaas zien we een groeiende ongelijkheid tussen wijken. Terwijl sommige buurten floreren, hebben anderen te maken met achterstand, verloedering en een gebrek aan voorzieningen. DENK wil deze scheefgroei aanpakken en streven naar gezonde wijken voor iedereen, waar gemengd wordt geleefd en mensen elkaar blijven ontmoeten.

Onze aanpak voor de woningnood bestaat uit de volgende onderdelen:

- ◆ **1.** De gemeente pakt haar regierol op in de woningbouw met betaalbaar wonen als doel, waarbij de zwaarte vooral ligt op meer sociale huur en middenhuur. 40% van de nieuwbouwprojecten worden sociale huurwoningen of sociale koopwoningen, 40% betaalbare middenhuurwoningen of koopwoningen in het betaalbare middensegment, 20% van de woningen komen te vallen in het hogere segment van de koop- en huurmarkt;
- ◆ **2.** Om de bouw van woningen te versnellen, worden belemmerende gemeentelijke regels afgeschaft en wordt er extra plancapaciteit ingezet;
- ◆ **3.** De gemeente gaat starters en gezinnen uit de eigen regio voorrang geven bij 50% van de woningen;
- ◆ **4.** We reserveren woningen voor specifieke doelgroepen, zoals jongeren, starters, ouderen, statushouders en mensen met een beperking. DENK zet ook meer in op in het vergemakkelijken van de aanbouw van cultuursensitieve woonzorgvormen;
- ◆ **5.** We voeren een rentevrije starterslening in, die voldoet aan de principes van een halahypotheek. Ook verkennen wij de opties om huurkoop te realiseren;
- ◆ **6.** DENK wil dat er meer wordt ingezet op doorstroom. Denk hierbij bijvoorbeeld aan ouderen die in een te grote woning wonen en aan woningruil doen met jonge gezinnen die in een te kleine woning zitten. Dit willen wij financieel stimuleren met een verhuisvergoeding en 1.000 euro stimuleringsbonus voor wie een woning opgeeft.

Toegankelijke woningmarkt

DENK strijdt voor een toegankelijke woningmarkt, vrij van speculatie en discriminatie. Nieuwe wetgeving, zoals de Wet opkoopbescherming en de Wet goed verhuurderschap, biedt de gemeente Haarlem extra mogelijkheden om dit te realiseren. Wij willen dat onze gemeente deze instrumenten maximaal inzet om betaalbaar wonen voor iedereen te garanderen.

Onze voorstellen:

- ◆ 1. DENK wil dat alle wijken waar schaarste is aan betaalbare koopwoningen onder de opkoopbescherming vallen. Dit geeft starters en middeninkomens een eerlijke kans op de woningmarkt en voorkomt dat beleggers de markt overnemen;
- ◆ 2. Wij gaan volop gebruik maken van de bevoegdheid om te handhaven op de huurprijsbescherming. Zo kunnen wij ook het middensegment beter reguleren en huurders beschermen tegen te hoge huren;
- ◆ 3. Discriminerende makelaars en verhuurders worden hard aangepakt. Ook pleiten wij voor een gemeentelijk register van overtreders en stevige sancties tegen discriminerende praktijken;
- ◆ 4. Om speculatie tegen te gaan, moeten kopers in bepaalde wijken verplicht worden nieuwbouwwoningen zelf te bewonen. Dit voorkomt dat woningen direct in de verhuur gaan en zorgt ervoor dat ze beschikbaar blijven voor mensen die er echt willen wonen;
- ◆ 5. Huurders moeten weten waar ze recht op hebben. Daarom pleiten wij voor gemeentelijke voorlichtingscampagnes, online tools om huurprijzen te controleren en juridische hulp bij huurgeschillen.
- ◆ 6. De gemeente controleert met mystery guest-onderzoeken op discriminatie bij werving, selectie en verhuur.

Extra investeren voor gelijke kansen

Er zijn onacceptabele verschillen tussen wijken in onze gemeente. Denk aan Schalkwijk, waar bewoners kampen met schimmel- en tochtwoningen. DENK wil dat de slechtste energielabels prioriteit krijgen bij verduurzaming, zo pakken wij energiearmoede sneller en effectiever aan. Ook worden de subsidies voor isolatie en energiebesparing uitgebreid, met voorrang voor lage- en middeninkomens.

Verder stellen wij voor:

- ◆ 1. De Nationale Programma's om de leefbaarheid en veiligheid in wijken te vergroten, worden uitgebreid. Hiervoor starten wij een duurzame lobby naar het Rijk, zodat er meer geld en middelen vrijkomen voor de wijken die achterblijven;
- ◆ 2. Er komen meer groenvoorzieningen, speeltuinen en ontmoetingsplekken in wijken waar deze ontbreken;
- ◆ 3. Openbare ruimtes worden inclusiever gemaakt, met aandacht voor toegankelijkheid voor ouderen en mensen met een beperking;
- ◆ 4. Stille- en gebedsruimtes worden gerealiseerd in openbare gebouwen en scholen, zodat iedereen zich thuis voelt;
- ◆ 5. Buurtcoaches en wijkteams worden ingezet om bewoners te helpen met sociale en praktische uitdagingen;
- ◆ 6. Straatverlichting, vuilophaaldiensten en handhaving worden verbeterd in achtergestelde wijken.

BESTAANSZEKERHEID & *WERKGELEGENHEID*

5

In een rechtvaardige samenleving mag niemand aan de zijlijn staan.

Bestaanszekerheid is de garantie dat iedereen voldoende inkomen heeft, een dak boven z'n hoofd en toekomstperspectief en dat is wat DENK betreft een fundamenteel recht. Armoede heeft geen plek in een welvarend land als Nederland, maar toch zien wij een groeiende groep armen ontstaan. Zelfs mensen die voltijd werken, komen tegenwoordig door de stijgende prijzen niet meer rond of kunnen geen woning meer veroorloven. Deze opeenstapeling van onzekerheden is geen probleem van individuen, maar het gevolg van onrechtvaardige keuzes.

We mogen ons hier nooit bij neerleggen. Met de juiste maatregelen kunnen we voorkomen dat mensen in een neerwaartse spiraal terechtkomen. DENK wil dat de gemeente

Haarlem investeert in het voorkomen en tegengaan van armoede, zodat niemand achterblijft. Het begint ook bij een menselijk bestuur: niet tegenover onze burgers, maar naast hen. Wij willen dus af van een harde aanpak bij het toekennen van gemeentelijke uitkeringen en toeslagen. De menselijke maat is leidend. Het is tijd om het fundamentele recht van bestaanszekerheid aan iedereen toe te kennen.

Preventie, ondersteuning en schuldhulp

- ▶ 1. Wij willen meer investeringen in het armoedebeleid. Door preventie en vroegsignalering voorkomen we dat mensen in armoede komen. Hierbij zoeken wij de samenwerking op met scholen, zorginstanties en maatschappelijke organisaties om financiële problemen vroegtijdig te detecteren en aan te pakken;
- ▶ 2. Wij willen een menswaardig bestaan voor alle mensen. De gemeente Haarlem verhoogt daarom de minimaregelingen, zodat meer mensen hiervoor in aanmerking komen. Denk hierbij aan gratis scholierenvergoeding en laptops voor kinderen en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Deze regelingen worden ook opengesteld voor ZZP'ers die het financieel nodig hebben;
- ▶ 3. DENK wil voldoende gemeentelijke subsidies voor voedselbanken, zodat zij iedereen in (voedsel)nood kunnen ondersteunen. Dit geldt ook voor halal voedselbanken. Mocht het Rijk stoppen met gezonde maaltijden op scholen, dan financieren wij dat zelf;
- ▶ 4. De gemeente Haarlem koopt schulden op van inwoners in langdurige financiële problemen en maakt afspraken over redelijke terugbetalingen;

- ▶ 5. Er worden wijkgerichte loketten geopend waar inwoners terecht kunnen voor schuldhulpverlening, juridische bijstand en inkomensondersteuning;
- ▶ 6. De gemeente Haarlem biedt gratis workshops aan over budgetbeheer en financiële planning, gericht op zowel jongeren als volwassenen;
- ▶ 7. Snelle schuldhulpverlening: wij willen dat er meer capaciteit komt in de schuldhulpverlening, zodat mensen niet hoeven te wachten op hulp;
- ▶ 8. De gemeente Haarlem krijgt meer middelen om te handhaven tegen misstanden in de incassobranche. Wij doen geen zaken meer met incassobureaus die zich hieraan schuldig maken. We plaatsen ze bovendien op een openbaar toegankelijke lijst (naming-and-shaming). Daarnaast zetten wij ons in om de BKR-registraties van voormalige schuldenaren zo snel mogelijk te verwijderen.

Inkomen en werk voor iedereen

Wij willen dat achterstanden in onze gemeente worden weggewerkt. Haarlem moet investeren in mensen en ervoor zorgen dat iedereen gelijke kansen heeft.

Daarbij stellen wij de volgende maatregelen voor:

- ▶ Banengarantie voor jongeren: DENK pleit voor een stage- en werkgarantie voor jongeren onder de 27 jaar, daarbij kijken we ook naar subsidies voor bedrijven die deze jongeren aannemen;
- ▶ De bejegening van mensen in de bijstand moet menselijker. De gemeente staat niet tegenover, maar naast de bijstandsgerechtigde om goede begeleiding te bieden naar werk;
- ▶ De gemeente gaat regels die ervoor zorgen dat mensen onvoldoende hulp krijgen of worden afgerekend door de overheid afschaffen. Menswaardig bestuur wordt de norm.
- ▶ De gemeente Haarlem maakt werk van opleidingen en cursussen voor mensen die in sectoren werken die verdwijnen. Daarbij horen ook trainingen in digitale vaardigheden;
- ▶ Haarlem ondersteunt start-ups en sociale ondernemingen die werkgelegenheid creëren voor moeilijk plaatsbare werkzoekenden. Daarbij onderzoeken wij hoe we lokale economieën beter kunnen stimuleren, bijvoorbeeld door lokaal geproduceerde goederen en diensten meer voorrang te geven bij aanbestedingen.

Rechtvaardigheid voor gedupeerden van de Toeslagenmisdaad

DENK staat pal voor de slachtoffers van de Toeslagenmisdaad en zal niet rusten voordat zij allemaal een rechtvaardige afhandeling van hun zaak hebben gekregen. Wij erkennen de immense impact die deze misdaad heeft gehad op het leven van duizenden gezinnen en pleiten voor een ruimhartige en empathische aanpak op gemeentelijk niveau.

Onze voorstellen zijn:

- ▶ 1. Wij blijven de gedupeerden persoonlijk en proactief benaderen. Het is essentieel dat zo snel mogelijk na het eerste gesprek een plan van aanpak wordt opgesteld en de ondersteuning is afgerond;
- ▶ 2. Eén loket voor alle hulpvragen: wij willen dat alle gedupeerden bij een centraal punt terecht kunnen;
- ▶ 3. Gedupeerden worden ruimhartig door onze gemeente ondersteund en geholpen;
- ▶ 4. De gemeente Haarlem maakt werk van nazorg voor gedupeerden in alle vormen.

ONDERWIJS & *CULTUUR*

6

Onderwijs opent de deuren naar een betere toekomst. Het geeft kinderen en jongeren de tools om hun dromen na te jagen en een bijdrage te leveren aan de samenleving. Toch zien we dat ongelijkheid in het onderwijs blijft bestaan. Van onder advisering tot een gebrek aan toegankelijkheid, het systeem slaagt er niet altijd in om iedereen gelijke kansen te bieden. Dit moet en kan anders.

Kansengelijkheid is daarom een topprioriteit voor DENK. Het bieden van gelijke kansen aan alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, is niet alleen een kwestie van rechtvaardigheid, maar ook van maatschappelijke vooruitgang. DENK gelooft dat iedereen in het onderwijs de kans moet krijgen om zijn of haar talenten te ontplooien.

Dat doen wij door:

- 1. Aanpak onder advisering door scholen te stimuleren om meer aandacht te hebben voor onbewuste vooroordelen bij het geven van schooladviezen en hoe deze te vermijden;
- 2. De gemeente Haarlem verleent geen medewerking aan het wetsvoorstel Toezicht op Informeel Onderwijs. Dit wetsvoorstel schendt de grondrechten van met name religieuze gemeenschappen en dat is onacceptabel. Weekendscholen die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving gaan wij financieel helpen om deze activiteiten te ontplooien;

- ▶ **3.** Middelbare scholen worden gestimuleerd om brede brugklassen aan te bieden, zodat leerlingen langer de tijd hebben om hun talenten te ontwikkelen en meer groepen van diverse achtergronden elkaar tegenkomen;
- ▶ **4.** Er komt een noodplan tegen het lerarentekort: wij stellen financiële prikkels beschikbaar voor leraren om in achtergestelde gebieden te werken;
- ▶ **5.** De benodigde schoolboeken, laptops en andere leermiddelen worden kosteloos beschikbaar gesteld aan minima;
- ▶ **6.** Gratis bijles voor kinderen: voor kinderen en jongeren uit arme gezinnen worden bijlesprogramma's gerealiseerd;
- ▶ **7.** Daarnaast is het belangrijk dat het onderwijs zelf gelijkwaardig wordt. Scholen worden gestimuleerd om meertaligheid in het onderwijs aan te bieden, waaronder Chinees, Arabisch en Turks;
- ▶ **8.** DENK wil stimuleren dat er meer aandacht komt voor de slavernijgeschiedenis, het koloniale verleden en migratiegeschiedenis in het onderwijs;
- ▶ **9.** Wij zorgen ervoor dat Islamitische scholen, net als andere bijzondere scholen, tijdig beschikken over passende en kwalitatief goede schoolgebouwen. De gemeente handelt aanvragen voor nieuwbouw of uitbreiding voortvarend af;
- ▶ **10.** Wij gaan scholen renoveren om ze energiezuinig en comfortabel te maken en beginnen bij de scholen met de grootste achterstanden. Geen enkel kind mag les krijgen in een schoolgebouw dat niet voldoet aan de kwaliteitseisen;

Cultuur in de Wijk

Cultuur brengt mensen bij elkaar en zorgt voor ontplooiing. Kinderen en jongeren moeten al op jonge leeftijd de mogelijkheid hebben om met kunst en cultuur in aanraking te komen. Cultuur mag niet beperkt blijven tot musea en theaters; het moet bereikbaar zijn voor iedereen. Cultuur moet niet alleen vermaken, maar ook verbinden en inspireren.

Daarom stelt DENK voor:

- ◆ 1. Gemeentelijke musea en culturele instellingen worden gratis toegankelijk voor kinderen en gezinnen met lage inkomens;
- ◆ 2. De gemeente Haarlem ondersteunt festivals, tentoonstellingen en evenementen die diversiteit een podium bieden;
- ◆ 3. Jonge Culturele Ambassadeurs: er worden programma's gestart waarbij jongeren als ambassadeurs lokale culturele evenementen promoten;
- ◆ 4. De gemeente Haarlem faciliteert inclusieve vieringen van nationale feestdagen met ruimte voor verschillende culturele bijdragen. Denk daarbij aan Ketikoti, maar ook religieuze dagen zoals Eid ul-Fitr of Divali;
- ◆ 5. Haarlem financiert workshops, muzieklessen en kunstprogramma's in achtergestelde wijken.

MOBILITEIT & *ECONOMIE*

Mobiliteit en economie zijn de ruggengraat van een samenleving waarin iedereen vrij kan bewegen en meedoen. Voor DENK zijn betaalbaarheid en toegankelijkheid van cruciaal belang. Het openbaar vervoer moet daarom betaalbaar en toegankelijk zijn voor iedereen. Ook moet de automobilist gefaciliteerd worden. Want voor veel mensen is de auto een noodzaak. De economie van de toekomst is een economie waarin iedereen mee kan doen en die steeds meer ingericht wordt rondom groen ondernemen. Verduurzaming is belangrijk, maar mag niet op de schouders van de gewone burger terechtkomen. De sterkste schouders dragen hierin de zwaarste lasten.

DENK stelt de volgende maatregelen voor:

- 1. Het openbaar vervoer wordt goedkoper: DENK wil gemeentelijke subsidies om OV-tarieven te verlagen, met gratis openbaar vervoer voor kinderen, AOW-gerechtigden en lage inkomens;
- 2. Wijken met onvoldoende OV krijgen prioriteit bij nieuwe investeringen om een beter OV-netwerk te realiseren;
- 3. De gemeente Haarlem werkt niet met milieuzones. Deze raken de burger met een kleine portemonnee onevenredig hard en daarom is DENK een tegenstander van milieuzones;

- ◆ **4.** Wij voeren alleen 30 kilometer per uur in als dit onontkoombaar is voor de verkeersveiligheid. Als doorrijden kan, dan blijft er de mogelijkheid om door te kunnen rijden;
- ◆ **5.** De parkeertarieven worden verlaagd. Betaald parkeren wordt ook niet verder uitgebreid tenzij de bewoners dat zelf willen.
- ◆ **6.** Het aantal parkeerplaatsen wordt voldoende om onbezorgd te kunnen winkelen, op bezoek te gaan en verder mobiel te zijn in onze gemeente;
- ◆ **7.** Duurzaam rijden gaan wij stimuleren: denk hierbij aan het uitbreiden van deelvervoer, maar ook meer elektrische laadpalen plaatsen en elektrische bussen en taxi's stimuleren door middel van subsidies en vergunningen;
- ◆ **8.** Fietsvriendelijke gemeente: wij blijven investeren in veilige fietspaden en gratis fietsenstallingen om fietsen aantrekkelijker te maken.

Economie voor Iedereen

DENK streeft naar een economie waarin iedereen profiteert van welvaart, en waarin duurzaamheid wordt bevorderd en sociale rechtvaardigheid centraal staat.

- ◆ **1.** Steun voor het Midden- en Kleinbedrijf (MKB): Haarlem introduceert renteloze leningen en vouchers voor startende ondernemers;
- ◆ **2.** De gemeente Haarlem gaat meer goederen en diensten inkopen bij lokale bedrijven om economische groei in de wijk te bevorderen;
- ◆ **3.** Wij gaan meer sociale ondernemingen ondersteunen die bijdragen aan maatschappelijke doelen zoals werkgelegenheid voor kwetsbare groepen;
- ◆ **4.** De gemeente Haarlem verhoogt het minimumloon en stimuleert dat ook bij de lokale partners. Ook onderzoeken wij hoe wij deze verhoging kunnen verplichten bij aanbestedingen. Wij ondersteunen initiatieven om lokale werkgevers aan te moedigen een leefbaar loon te bieden.

Toekomstgerichte Mobiliteit

De toekomst vraagt om een economie die duurzaam en innovatief is. Door te investeren in groene technologieën en circulaire initiatieven bouwen we aan een stad die klaar is voor de uitdagingen van morgen. Tegelijkertijd mogen we niet vergeten dat verduurzaming betaalbaar moet blijven voor iedereen:

- ▶ 1. Zelfrijdend vervoer: wij gaan pilotprojecten ondersteunen voor zelfrijdende voertuigen om mobiliteit veiliger en efficiënter te maken;
- ▶ 2. Investerings in waterstofbussen en elektrisch vrachtvervoer worden gestimuleerd;
- ▶ 3. De gemeente Haarlem biedt omscholingsprogramma's voor mensen die overstappen naar sectoren zoals duurzame energie en circulaire economie;
- ▶ 4. Levenslang Leren: er komen subsidies voor volwassenenonderwijs om mensen te helpen in een veranderende arbeidsmarkt.

MILIEU & ***GEZONDE LEEFOMGEVING***

DENK beschouwt duurzaamheid niet alleen als een noodzaak om klimaatverandering tegen te gaan, maar ook als een morele verplichting voor toekomstige generaties. Een gezonde leefomgeving en schone lucht moeten voor iedereen beschikbaar zijn en blijven. DENK wil dat de gemeente een voortrekkersrol speelt in de overgang naar een circulaire en klimaatbestendige samenleving. Wij erkennen dat klimaatverandering een van de grootste uitdagingen van onze tijd is.

Voor 2026 streeft de partij naar:

- ▶ Haarlem speelt een voorbeeldrol in duurzaamheid en klimaatneutraliteit;
- ▶ Een samenleving waarin milieuvriendelijk gedrag wordt beloond en gestimuleerd;

- ▶ Een toekomst waarin natuur en mens in balans zijn;

De gemeente Haarlem speelt hierin een cruciale rol. Haarlem stelt een nieuw, ambitieus klimaatplan op met concrete doelen voor CO2-reductie en energietransitie. Deze plannen worden gekoppeld aan meetbare resultaten en lokale samenwerkingen. De energietransitie mag echter geen nieuwe ongelijkheden creëren. DENK Haarlem wil ervoor zorgen dat de lasten van verduurzaming eerlijk worden verdeeld. Haarlem zet daarnaast in op afvalscheiding, hergebruik en recycling door betere faciliteiten en voorlichting.

Onze voorstellen voor een duurzame en gezonde toekomst:

- ▶ **1. Betaalbare verduurzaming voor iedereen.** DENK wil dat de subsidies voor zonnepanelen, isolatie en warmtepompen worden uitgebreid, met name voor huishoudens met lage en middeninkomens. Verhuurders worden verplicht woningen met slechte energielabels te verbeteren zonder dat dit leidt tot onevenredige huurverhogingen;
- ▶ **2. Er komen meer groene wijken en biodiversiteit.** Dat houdt concreet in: meer bomen en groene ruimtes in onze verstedelijkte gebieden om de luchtkwaliteit te verbeteren en hittestress te verminderen. De gemeente Haarlem legt méér bloemrijke weides aan, stimuleert groene daken en gevels en beschermt onze natuurgebieden;
- ▶ **3. Klimaatneutrale gemeentelijke gebouwen.** Al onze gemeentelijke panden worden uiteindelijk klimaatneutraal door betere isolatie en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen;
- ▶ **4. De gemeente Haarlem wordt afvalvrij en circulair.** Wij stellen als doel om hergebruik en recycling te bevorderen door meer kringloopwinkels en reparatiecafés te ondersteunen. Lokale productie en duurzame goederen krijgen prioriteit in aanbestedingen;
- ▶ **5. Elektrische bussen en deelvervoer zoals e-bikes en deelauto's** worden uitdrukkelijk gestimuleerd. Daarnaast worden laadpalen in alle wijken geïnstalleerd en uitgebreid, zodat duurzaam vervoer voor iedereen toegankelijk is;
- ▶ **6. Energietransitie is niet compleet zonder draagvlak.** Daarom worden bewoners beter betrokken en krijgen zij medezeggenschap in het beleid. Daarvoor organiseren wij bijeenkomsten en workshops om bewoners actief te betrekken bij klimaatmaatregelen en verduurzamingstrajecten. Buurten met de grootste achterstanden krijgen prioriteit bij duurzaamheidsprogramma's;
- ▶ **7. De gemeente Haarlem maakt vervuilde locaties** inzichtelijk en saneert deze, met prioriteit voor woonwijken en scholen. Strengere controles op bedrijven voorkomen nieuwe bodemverontreiniging;

- ◆ **8.** Wij gaan meer investeren in moderne riolering en natuurlijke waterbuffers om overstromingen te voorkomen en waterkwaliteit te waarborgen. We stimuleren inwoners financieel om bij te dragen aan waterbeheer met regentonnen en groene daken. Daarbij gaat onze prioriteit uit naar inwoners van de meest achtergestelde wijken.
- ◆ **9.** We verstrekken renteloze leningen voor religieuze instellingen die geen rente mogen aannemen, zodat zij ook kunnen werken aan verduurzaming naar Haags model;
- ◆ **10.** DENK wil dat het afval zowel kostenefficiënter als frequenter wordt opgehaald. Dat gaan wij doen door het plaatsen van slimme afvalcontainers die via sensoren aangeven wanneer ze (bijna) vol zijn en daarop worden de routes van de vuilniswagens aangepast.

VEILIGHEID & ***GOED BESTUUR***

DENK ziet veiligheid en goed bestuur als pijlers van een rechtvaardige samenleving. Veiligheid gaat verder dan het bestrijden van criminaliteit; het gaat om een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt en waar vertrouwen in het bestuur vanzelfsprekend is. Goed bestuur betekent dat de overheid transparant, rechtvaardig en inclusief opereert, met aandacht voor de menselijke maat.

DENK wil dat de gemeente Haarlem transparant en rechtvaardig opereert en waar veiligheid geen privilege is, maar een recht voor iedereen. Goed bestuur en solide financiën zorgen ervoor dat inwoners vertrouwen hebben in hun overheid.

DENK ziet een toekomst waarin:

- ◆ Wijken veiliger en inclusiever zijn;
- ◆ De gemeentefinanciën verantwoord zijn;
- ◆ Besluitvorming inclusief, transparant en rechtvaardig is.

Met deze visie bouwt DENK aan een gemeente Haarlem die veiligheid en goed bestuur combineert om een sterke en rechtvaardige samenleving te creëren.

Lokale Veiligheid

Veiligheid is een recht voor alle inwoners, ongeacht hun afkomst, religie of sociale status. Dat betekent: wijken waar alle kinderen veilig kunnen opgroeien. De gemeente Haarlem kan hierin een onderscheidende rol spelen door:

- ◆ **1.** Wijkagenten worden zichtbaarder en toegankelijker. Elke wijk krijgt een vast team van politieagenten die preventief werken en de buurt kennen;
- ◆ **2.** Aanpak etnisch profileren: DENK pleit voor diversiteitstrainingen bij de politie en streng toezicht op discriminerende praktijken zoals etnisch profileren. Dat gaan wij concreet maken door de invoering van digitale stopformulieren zoals de MEOS-app;
- ◆ **3.** Onze boa's mogen religieuze uitingen zichtbaar dragen. Een keppeltje, kruisje of hoofddoek heeft geen invloed op je neutraliteit, dat ligt immers in je handelen;
- ◆ **4.** Zero-tolerance discriminatiebeleid: politieagenten die discrimineren worden direct op non-actief geplaatst en indien schuldig gebleken, direct ontslagen;
- ◆ **5.** De gemeente Haarlem investeert in preventie door jongeren in kwetsbare wijken perspectief te bieden via sport, cultuur en werkgelegenheid;
- ◆ **6.** Er wordt nooit een stigmatiserende gemeentelijke aanpak doorgevoerd onder het mom van antiradicalisering. Dat betekent dat groepen niet verdacht worden gemaakt op basis van hun afkomst of geloof. De gemeente Haarlem gaat ook nooit meewerken aan het bespioneren van moskeeën zoals dat in sommige gemeenten gebeurde via het NTA;
- ◆ **7.** Inzet op dialoog en verbinding: gemeente Haarlem organiseert dialogen en bijeenkomsten om samenlevingsproblemen bespreekbaar te maken en polarisatie tegen te gaan;
- ◆ **8.** Wij gaan meer investeren in goed verlichte straten en veilige infrastructuur om criminaliteit te ontmoedigen.

Goed Bestuur

DENK streeft naar een overheid die transparant is en de menselijke maat centraal stelt. Wij geloven dat goed bestuur begint bij toegankelijkheid, rechtvaardigheid en betrokkenheid van alle inwoners.

Daarom stellen wij de volgende maatregelen voor:

- ◆ 1. Wij pleiten voor laagdrempelige loketten en digitale platforms die gebruiksvriendelijk zijn en voor iedereen toegankelijk. Inwoners moeten snel en eenvoudig contact kunnen opnemen met gemeentelijke instanties;
- ◆ 2. Een mensgerichte benadering staat centraal. Gemeentelijke regels die disproportioneel ingrijpen in het leven van burgers, zoals onredelijke sancties in de bijstand, moeten daarom worden onderzocht en afgeschaft;
- ◆ 3. Om een rechtvaardige overheid te waarborgen, is het essentieel dat beleid en uitvoering worden getoetst op discriminatie. Het gebruik van algoritmes en data-analyse moet vrij zijn van vooroordelen en ongelijke behandeling voorkomen;
- ◆ 4. Het actief betrekken van mensen met directe ervaring in beleidsprocessen zorgt voor beleid dat aansluit bij de werkelijkheid van de inwoners;
- ◆ 5. Discriminatie moet op alle niveaus worden bestreden. Wij pleiten voor het opnemen van duidelijke antidiscriminatie-maatregelen en maatregelen tegen institutioneel racisme in gemeentelijk beleid, inclusief monitoring en handhaving, om gelijke behandeling van alle inwoners te waarborgen;
- ◆ 6. Onze gemeente staat in verbinding met de wereld en daarom gaan wij internationale stedenbanden aan. Hiermee creëren wij nieuwe economische kansen voor onze ondernemers en doen wij aan culturele uitwisseling en kennisuitwisseling. Steden die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen, worden uiteraard uitgesloten;
- ◆ 7. De gemeentelijke organisatie moet een afspiegeling zijn van haar samenleving. De tijd van vrijblijvendheid is voorbij en daarom gaan wij quota instellen. Ook maken wij afspraken met onze deelnemingen en subsidiepartners om deze ook in te voeren.

Gemeentefinanciën en lasten

DENK staat voor verantwoorde gemeentefinanciën. De gemeente Haarlem moet investeren in welzijn en veiligheid, zonder daarbij toekomstige generaties met hoge schulden op te zadelen.

De uitgangspunten van DENK zijn daarbij als volgt:

- ◆ 1. De gemeentelijke lasten worden eerlijk verdeeld. Wij ontzien hierbij de kwetsbaren. Grote vervuilers en het grootkapitaal kunnen een rechtvaardigere bijdrage leveren. Dat geldt ook voor toeristen;
- ◆ 2. Lastenverhogingen die gewone inwoners raken dienen voorkomen te worden, met name voor de lage en middeninkomens. Kwijtscheldingen voor minima houden wij op peil en verhogen wij waar nodig;
- ◆ 3. Wij willen geld besparen door de inkoopkracht te bundelen en externe inhuur te beperken;
- ◆ 4. Kleine ondernemers worden in de gemeentelijke lasten ontzien;
- ◆ 5. De gemeentefinanciën moeten zoveel mogelijk sluitend zijn en wij gaan verantwoord om met financiële risico's.

ZORG & ***SPORT***

Ongelijkheid in gezondheid blijft een urgent probleem: praktisch opgeleiden leven gemiddeld acht jaar korter dan theoretisch opgeleiden. Daarnaast is de zorg voor velen onbetaalbaar geworden en ontbreekt het vaak aan cultuursensitiviteit, waardoor specifieke behoeften van diverse gemeenschappen niet worden herkend of erkend. De gemeente Haarlem speelt een sleutelrol in het aanpakken van deze uitdagingen.

DENK wil een gemeente waarin:

- ◆ Iedereen gelijke toegang tot zorg heeft, ongeacht achtergrond of inkomen. Wij pleiten voor het verlagen van drempels, zodat zorg voor iedereen beschikbaar blijft;
- ◆ Ongelijkheid in gezondheid wordt bestreden door gerichte preventieprogramma's en investeringen in achtergestelde wijken waar gezondheidsproblemen groter zijn;
- ◆ Cultuursensitieve zorg de norm wordt, met trainingen voor zorgverleners en beleid dat aansluit op de diverse behoeften van onze inwoners.

Toegankelijk en mensgericht

DENK wil dat niemand zorg hoeft te mijden vanwege de kosten. De gemeente Haarlem heeft een belangrijke taak in het toegankelijk en betaalbaar maken van zorg. DENK ziet sport als een essentieel middel om gezondheidsproblemen te voorkomen en aan te pakken. Ook sport moet toegankelijk zijn voor alle lagen van de bevolking, ongeacht leeftijd, inkomen of achtergrond:

- ◆ 1. De gemeente Haarlem stimuleert gratis aanvullende mondzorg en fysiotherapie voor minima;
- ◆ 2. Cultuursensitieve zorg blijft een topprioriteit. In de zorgaanbestedingen van de gemeente wordt cultuursensitiviteit een eis en trainingen in cultuursensitiviteit worden bevorderd;
- ◆ 3. Het stelsel moet beheersbaar blijven. Daarom zetten wij meer in op vroegtijdige ondersteuning. Zo voorkomen wij zwaardere en duurdere zorgtrajecten;
- ◆ 4. Er komt een collectieve zorgverzekering voor minima. De gemeente Haarlem biedt een collectieve zorgverzekering aan voor inwoners met een laag inkomen, de zogenaamde gemeentepolis;
- ◆ 5. Sterkere thuiszorg en mantelzorg: de gemeente Haarlem investeert meer in ondersteuning voor mantelzorgers, zodat ouderen en chronisch zieken langer in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Wij kijken daarbij breed: van woningruil of subsidie voor woningaanpassingen tot diensten zoals gratis parkeerkaarten en vergoedingen voor mantelzorgers;
- ◆ 6. Lokale gezondheidsprogramma's richten zich op voorlichting over voeding, beweging en het voorkomen van chronische ziekten zoals diabetes. Buurtgerichte aanpak krijgt hierbij prioriteit, vooral in wijken met hogere gezondheidsrisico's;
- ◆ 7. Gezinnen met lage inkomens krijgen kortingen op sportschoolabonnementen en toegang tot betaalbare gezonde voeding. Nieuwe subsidies, geïntroduceerd in 2025, ondersteunen lokale initiatieven om gezond eten en bewegen te bevorderen.
- ◆ 8. DENK wil gratis sportprogramma's bieden aan kinderen en jongeren in achtergestelde wijken,

ondersteund door gemeentelijke subsidies. Dit versterkt zowel fysieke gezondheid als sociale cohesie.

- ◆ **9.** Multiculturele sportevenementen: stadstoernooien worden georganiseerd om diversiteit en verbinding te vieren, voor jongens én meiden;
- ◆ **10.** Beweegprogramma's voor ouderen: de gemeente Haarlem ontwikkelt speciale beweegprogramma's voor ouderen, met activiteiten die passen bij hun fysieke mogelijkheden en hen vitaal houden;
- ◆ **11.** De gemeente Haarlem stimuleert de oprichting van geïntegreerde gezondheidscentra waar huisartsen, fysiotherapeuten en andere zorgverleners samenwerken. Dit bevordert efficiënte zorgverlening en vermindert doorverwijzingen naar duurdere specialistische zorg;
- ◆ **12.** Wij investeren in e-health en zorg op afstand om daarmee zowel de toegankelijkheid te vergroten als de kosten te besparen.

- ◆ **13.** Wij zetten ons maximaal in om de wachtlijsten in de jeugdzorg te verminderen. De financiële uitdagingen zullen in de komende jaren alleen maar toenemen door de Rijksbezuinigingen op het gemeentelijke budget. Daarom maken wij hiervoor het nodige budget vrij en zetten wij méér in op preventie. DENK wil hiermee zwaardere zorgvragen voorkomen door problemen vroegtijdig aan te pakken. Daarnaast benutten wij de kracht van de wijk, door mentorenprogramma's op te zetten met ervaringsdeskundigen en door maatschappelijke werkers te subsidiëren die hulpbehoevenden kunnen ondersteunen om passende zorg aan te vragen.

stem **DENK**

[BEWEGINGDENK.NL](https://bewegingdenk.nl)